

Innhold

Forord	9
Innledning – bokens oppbygging og innhold	11
Kapittel 1	
Introduksjon	13
<i>Marit Alvestad og Liv Gjems</i>	
Bakgrunn	13
Hva er kvalitet?	14
Økologiske perspektiver på kvalitet	15
Perspektiver på kvalitet	17
Forskning om kvalitet	19
Metodiske perspektiver	20
Kvalitetsbegrepet – personalets forståelser	22
Den kvalitative studiens resultater oppsummert	23
Kapittel 2	
Ledelse i barnehagen – utfordringer og muligheter	27
<i>Marit Alvestad</i>	
Innledning	27
Kontekst	28
Ledelse i barnehagen	29
Metode	32
Resultat	33
Diskusjon	39
Oppsummering	43

Kapittel 3**Personalets hjertesaker for barna – personlige og****pedagogiske intensjoner** ..... 44*Inger Benny Espedal Tunglund*

Introduksjon 44

Teori og forskning 46

Metodisk tilnærming 48

Presentasjon og drøfting av funn 49

Avslutning 56

Kapittel 4**Pedagogiske prosesser: Kommunikasjon og samtaler****i barnehagen** ..... 58*Liv Gjems*

Introduksjon 58

Kommunikasjon 60

Helhetlig kommunikasjon 61

Barns engasjement og interesser 65

Diskusjon 70

Konklusjon 73

Kapittel 5**Pedagogisk innhold og tilrettelegging i barnehagen** ..... 74*Liv Gjems og Marit Alvestad*

Innledning 74

Barnehagens rammeplan 75

Innhold relatert til læringskulturer og læring i barnehagen 76

Barnehagens innhold 79

Innhold i et didaktisk perspektiv 80

Helhetlig tilnærming til læring 81

Materiell 82

Metode 83

Resultater 83

Avsluttende oppsummering 90

Kapittel 6

Barns tilhørighet, trivsel, medvirkning og mangfold

i barnehagen 92

Marit Alvestad og Liv Gjems

Innledning	92
Forskning og teoriperspektiver	93
Metodiske perspektiver	98
Medvirkning og deltakelse i barnehagene	99
Barnas trivsel og tilhørighet	100
Kulturelt mangfold	101
Mangfold – pedagogisk arbeid med kjønnsroller	102
Diskusjon	103
Oppsummering	105

Kapittel 7

Atmosfære i barnehagen 107

June Berger Storli og Ellinor Myrvang

Innledning	107
Atmosfære	108
Betydningen av kontekstuelle forhold	110
Ulike former for atmosfære	111
Atmosfærens betydning for barns trivsel, lek og læring i barnehagen i Norge	112
Metodisk tilnærming	114
Atmosfære i barnehagen	115
Drøfting	119
Avsluttende refleksjoner	122

Referanser 123

Forfatterpresentasjoner 140

Stikkordregister 142